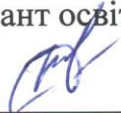


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра лісового господарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Галина ШЦУК
«01» вересня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕГІОНАЛЬНЕ ЛІСІВНИЦТВО**

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство
та ветеринарна медицина

Спеціальність: Н4 Лісове господарство

Освітня програма: Лісове господарство

Факультет: Лісового і садово-паркового господарства

Робоча програма з дисципліни «Регіональне лісівництво» для здобувачів вищої освіти спеціальності *Н4 Лісове господарство* освітньої програми *Лісове господарство*. – Умань: Уманський національний університет, 2025. 19 с.

Розробники:  Світлана АДАМЕНКО, к.б.н. доцент
_____ Світлана АДАМЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри лісового господарства
Протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Завідувач кафедри лісового господарства
 Світлана АДАМЕНКО
«01» вересня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства
Протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Голова  Михайло ШЕМЯКІН
«01» вересня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS: - денна форма навчання: 5 - заочна форма навчання: 4	Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина	Обов’язкова	
Модулів – 3	Спеціальність: Лісове господарство	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 5		5-й	6-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин: Денна форма – 150 Заочна форма - 120		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: «магістр» Освітня програма: «Лісове господарство»	18 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		31 год.	35 год.
		Навчальна практика	
		-	-
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Регіональне лісівництво є базовою дисципліною, яка закладає наукові основи для ведення лісового господарства в лісах різних категорій та цільового призначення. Предмет «Регіональне лісівництво» є одним з профільюючих при підготовці фахівців на лісогосподарському факультеті.

Мета вивчення дисципліни: вивчення регіональних особливостей ведення лісового господарства в лісах України виходячи з природно – територіальної специфіки формування типів лісу та впливу на лісокористування чинників природного та антропогенного характеру.

Завдання: отримання майбутніми фахівцями навиків самостійної роботи та творчого підходу при вирішенні практичних питань.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: «Регіональне лісівництво» є обов'язковою дисципліною, яка вивчається магістрами на другому курсі. Дисципліні передують вивчення таких предметів, як «Лісівництво» та «Лісознавство».

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Регіональне лісівництво»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	ПРН 6	Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.
		ПРН 9	Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов
ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН 6	Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.
		ПРН 9	Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 5	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах	ПРН 6	Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.
		ПРН 9	Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов
СК 6	Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.	ПРН 6	Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.
		ПРН 9	Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Лісова екологія і типологія», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Регіональне лісівництво»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	особливостей процесів, що проходять у лісових екосистемах	лекція, семінарське заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	використання сучасних засобів і технологій з обробкою та аналізом результатів		
1.3	типологічних особливостей кожного окремого регіону		
1.4	видового складу трав'янистих рослин-індикаторів		
2	Уміння/навички:		
2.1	системно мислити для організації комплексного багатоцільового використання лісових ресурсів (деревних, недеревних та нематеріальних), включаючи екосистемні послуги лісових фітоценозів	лекція, семінарське заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	використовувати наукові дослідження лісових екосистем та представляти результати власних досліджень у вигляді наукових праць та публічних доповідей на наукових заходах		
2.3	визначати типологічні особливості місцевості, для подальшої оптимізації ведення лісового господарства у відповідному регіоні		
3	Комунікація:		
3.1	переконливе донесення до фахівців і нефахівців стратегічних цілей організації	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
3.2	презентація проведених досліджень, з врахуванням природно-кліматичних особливостей регіону досліджень		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Розуміння особистої відповідальності за стратегічні рішення та рекомендації щодо особливостей лісових робіт	семінарське заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.2	Впроваджувати проектні рішення у виробництво, корегувати та модернізувати розробки та технології ведення лісового господарства на засадах екологічно збалансованого лісівництва.		

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Регіональне лісівництво»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 6	Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.	Лекція, семінарські заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 9	Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов	Лекція, семінарські заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1. Комплексне лісогосподарське районування території України.

Тема 1. Регіональні особливості ведення лісового господарства в лісах Українського Полісся.

Тема 2. Регіональні особливості ведення лісового господарства у лісах Лісостепу.

Змістовий модуль 2. Особливості формування заплавних типів лісу.

Тема 1. Сучасні проблеми заплавного лісівництва.

Тема 2. Ведення господарства в заплавних лісах.

Модуль 2

Змістовий модуль 3. Концепція степового лісівництва та основні проблеми лісокористування у степу, завдання, принципи їх розв'язання.

Тема 1. Природні умови степової зони та їх вплив на формування типів лісу.

Тема 2. Принципи ведення господарства у захисних лісонасадженнях Степу.

Змістовий модуль 4. Сучасні проблеми гірського лісівництва.

Тема 1. Основні чинники формування лісорослинних умов гірських лісів українських Карпат.

Тема 2. Природні умови, ліси гірського Криму та особливості ведення господарства в них.

Модуль 3

Змістовий модуль 5. Особливості ведення лісового господарства в лісах природно-заповідного фонду України, а також у лісах, що піддаються інтенсивному техногенному впливу.

Тема 1. Діагностика стану та особливості формування лісостанів за умов аеротехногенного забруднення.

Тема 2. Особливості ведення лісового господарства за умов радіоактивного забруднення та у лісах природно-заповідного фонду України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
л		п	інд.	с.р.	л		п	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Комплексне лісогосподарське районування території України.										
Тема 1. Регіональні особливості ведення лісового господарства в лісах Українського Полісся.		2	2		3	4	2	2		3
Тема 2. Регіональні особливості ведення лісового господарства у лісах Лісостепу.		2	2		2					2
Разом за змістовним модулем 1		4	4		5					5
Змістовий модуль 2. Особливості формування заплавних типів лісу.										
Тема 1. Сучасні проблеми заплавного лісівництва.		2	2		2					2
Тема 2. Ведення господарства в заплавних лісах.		2	3		3					3
Разом за змістовним модулем 2		4	5		5					5
Разом за модулем 1	50	8	9		10	4	2	2		10
Модуль 2										
Змістовий модуль 1. Концепція степового лісівництва та основні проблеми лісокористування у степу, завдання, принципи їх розв’язання.										
Тема 1. Природні умови степової зони та їх вплив на формування типів лісу.		2	2		3	4	2	2		3
Тема 2. Принципи ведення господарства у захисних лісонасадженнях Степу.		2	2		2					2
Разом за змістовним модулем 1		4	4		5					5
Змістовий модуль 2. Сучасні проблеми гірського лісівництва										
Тема 1. Основні чинники формування лісорослинних умов гірських лісів українських Карпат.		2	2		3					3
Тема 2. Природні умови, ліси гірського Криму та особливості ведення господарства в них.		2	3		2					2
Разом за змістовним модулем 2		4	5		5					5
Разом за модулем 2	50	8	9		10	4	2	2		10
Модуль 3										

Змістовий модуль 1. Особливості ведення лісового господарства в лісах природно-заповідного фонду України, а також у лісах, що піддаються інтенсивному техногенному впливу.									
Тема 1. Діагностика стану та особливості формування лісостанів за умов аеротехногенного забруднення.		2	4		5			2	7
Тема 2. Особливості ведення лісового господарства за умов радіоактивного забруднення та у лісах природно-заповідного фонду України.			4		6				8
Разом за змістовним модулем 1		2	8		11				15
Разом за модулем 3	50	2	8		11	2		2	15
Усього годин	150	18	26		31	120	4	6	35

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		для денної форми навчання	для заочної форми
1.	ЗМ1. Діагностична характеристика типу лісу. Розподіл площі насаджень типу лісу на корінні і похідні деревостани.	2	-
2.	ЗМ1 Розрахунок обсягу лісогосподарських заходів аналізованого типу лісу.	2	2
3.	ЗМ2 Біологічна та екологічна характеристика деревних порід аналізованого типу лісу. Характеристика ділянок, які потребують рубок догляду.	4	-
4.	ЗМ3. Розрахунок річної лісосіки. Черговість проведення рубок догляду.	4	-
5.	ЗМ4 Обґрунтування організаційно-технічних показників рубок догляду. Організація проведення рубок догляду. Характеристика та аналіз пробних площ на рубки догляду.	2	2
6.	ЗМ4. Вихід сортиментів від рубок догляду. Ефективність рубок догляду.	2	-
7.	ЗМ5. Проект рубок головного користування. Обґрунтування техніко-організаційних показників рубок для запроектованих ділянок.	2	2
	Разом	18	6

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	ЗМ1. Тема 1. Принципи, напрями та механізми запровадження сталого природокористування в Україні. Комплексне лісогосподарське районування території України. 1. Методологічні та нормативно-правові основи природокористування 2. Концепція сталого розвитку лісів 3. Основні напрямки та принципи природокористування 4. Комплексне лісогосподарське районування території України.	7	7
2.	ЗМ2. Тема 2. Особливості ведення лісового господарства в лісах українського Полісся. 1. Проблеми лісового господарства та системи господарювання 2. Особливості ведення лісового господарства у лісах Полісся. 3. Рубки поліпшення якісного складу лісів	6	7
3.	ЗМ3. Тема 4. Особливості ведення лісового господарства у лісах Лісостепу. 1. Основні завдання та системи ведення господарства. 2. Особливості рубок поліпшення якісного складу лісів. 3. Рубки догляду у лісах Лісостепу.	6	7
4.	ЗМ4. Тема 3. Основні проблеми лісокористування у Степу. 1. Степове лісівництво та проблеми природокористування у Степу. 2. Перспективні напрямки розвитку лісового господарства у Степу України. 3. Просторово – цільові форми степових лісонасаджень.	6	7
5	ЗМ 5. Тема 4. Ведення господарства у гірських лісах України. 1. Ліси гірського Криму та їх типологічна характеристика. 2. Особливості ведення лісового господарства у лісах Криму. 3. Ведення господарства у гірських лісах Українських Карпат.	6	7
	Разом	31	35

7. Перелік контрольних запитань.

7.1. Завдання для виконання контрольних робіт студентами заочної форми навчання

Контрольна робота студента зараховується, при правильних відповідях на контрольні та додаткові запитання з даної дисципліни, з виставленням відповідної оцінки. Студент, який отримав позитивну оцінку допускається до екзамену.

Працюючи самостійно над даними питаннями вони керуються розробленими методичними рекомендаціями, що наведені у переліку літературних даних. Перелік контрольних запитань:

1. Методологічні та матеріально-правові основи природокористування.
2. Основні напрямки та принципи природокористування.
3. Комплексне лісогосподарське районування території України та системи ведення лісового господарства.
4. Проблеми лісового господарства та системи господарювання в лісах Українського Полісся.
5. Особливості ведення господарства у лісах Полісся. Рубки поліпшення якості лісів.
6. Особливості рубання у сосняках Полісся.
7. Лісорослинні умови та заплавні типи лісу Полісся.
8. Особливості ведення лісового господарства з урахуванням структури ландшафтів та водозборів рік.
9. Ліси Лісостепу та система ведення господарства.
10. Особливості головних рубань в лісах Лісостепу.
11. Рубки догляду в дубових насадженнях Лісостепу.
12. Рубки догляду в інших насадженнях Лісостепу Грабових, тополевих, чорно вільхових насадженнях.
13. Способи реконструктивних рубань в лісах Лісостепу.
14. Реконструкція малоцінних насаджень хвойних порід в лісах Лісостепу.
15. Сучасні проблеми заплавної лісівництва. Поняття про заплави рік.
16. Лісорослинні умови заплавної лісів та особливості їх поширення.
17. Сучасний стан заплавної лісів України.
18. Типи заплавної лісів Полісся.
19. Типи заплавної лісів Лісостепу.
20. Типи заплавної лісів Степу.
21. Особливості формування тополевих та вербових насаджень у заплавної лісах.
22. Особливості формування дубових та вільхових насаджень у заплавної лісах.
23. Степове лісівництво та проблеми природокористування в Степу.
24. Перспективні напрямки розвитку лісового господарства у Степу України.
25. Природно-кліматичні умови Степової зони. Північний (байрачний) степ.
26. Природно-кліматичні умови Південного Степу.
27. Лісорослинні умови та типи лісу Степу. Плакорні ліси.
28. Байрачні та аренні ліси. Типи лісу в даних лісах.
29. Системи та принципи лісогосподарських заходів у захисних насадженнях Степу.
30. Особливості розвитку захисних насаджень Степу.
31. Особливості усихання та природного відмирання захисних насаджень Степу.
32. Рубки догляду у дубових насадженнях Степу.
33. Рубки догляду у робінієвих насадженнях Степу.
34. Заходи по виправленні та реконструкції малоцінних насаджень Степу.
35. Рубки догляду, лісогосподарські заходи, профілактика захисту сосняків на Нижньо-Дніпровських пісках.
36. Проблеми сталого лісостористування та збереження біорізноманіття гірських лісів.
37. Основні чинники формування лісорослинних умов українських Карпат.
38. Ліси та типи лісу Перед-карпатського округу.

39. Ліси та типи лісу Гірсько-карпатського округу.
40. Ліси та типи лісу Закарпатських рівнин та передгір'їв.
41. Проблеми та регіональні системи ведення лісового господарства у гірських лісах Карпат.
42. Рубки догляду у дубово-букових передгірних лісах Карпат.
43. Рубки догляду у дубово-буково-ялицевих передгірних лісах Карпат.
44. Рубки догляду у лісах гірсько-карпатського округу.
45. Рубки догляду у високогірних смечниках.
46. Санітарні рубання у гірських лісах українських Карпат.
47. Головні рубки лісу в гірських лісах українських Карпат.
48. Особливості формування наближених до природних смерекових лісостанів Карпат.
49. Ліси гірського Криму та особливості ведення господарства у них.
50. Лісорослинні умови і основні типи лісу Криму.
51. Основні напрямки та системи лісового господарства Криму.
52. Особливості ведення рубок догляду в лісах Криму.
53. Рубки догляду в лісах зелених зон Криму.
54. Реконструктивні та санітарні рубки в лісах гірського Криму.
55. Вплив аеротехногенного забруднення та лісові насадження.
56. Оцінка стану лісостанів, ушкоджених техногенним впливом.
57. Особливості ведення лісового господарства в лісах що піддаються інтенсивному техногенному впливу.
58. Особливості відведення лісосік в забруднених радіонуклідами районах.
59. Особливості головних рубань лісу в забруднених радіонуклідами районах.
60. Рубки поліпшення якісного складу лісів в забруднених радіонуклідами районах.
61. Лісовідновлення та лісовідведення в забруднених радіонуклідами районах.
62. Охорона та захист лісу в зонах радіоактивного забруднення.
63. Класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.
64. Специфіка ведення господарства в заповідних лісах України.
65. Можливості розширення природоохоронних територій України.

8. Методи навчання

Викладання лекцій, що передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднані загальною темою. Супроводжується мультимедійним супроводом, роздатковим матеріалом. Практичні заняття спрямовані на досягнення завершального етапу процесу пізнання. Вони сприяють формуванню умінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретного розділу, теми. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі з наближених до реальних ситуацій:

- використовується роздатковий матеріал;
- проводиться дискусійне обговорення;

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної навчальної літератури, а також періодичних видань. Учні мають усвідомлювати, що основним джерелом отримання наукової інформації є книга. Тому так важливо навчити учнів методам і 18 прийомам самостійної роботи з нею: читання, переказ, виписування, складання плану, таблиць, схем та ін.

9. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) і підсумковий (екзамен) контролю.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на

семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект тестових завдань). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів і критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

**Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни
«Регіональне лісівництво» (денна форма навчання)**

Поточний (модульний) контроль											науково-дослідну роботу/Заохочу	Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1 (25 балів)				Змістовий модуль 2 (35 балів)								
Кількість балів за теми	T 1	T 2	T 3	Модульний контроль 1 (10 балів)	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	Модульний контроль 2 (10 балів)	10	30	100
в т.ч. за видами робіт:	5	5	5		5	5	5	5	5				
практичні заняття	4	4	4		4	4	4	4	4				
виконання СРС	1	1	1		1	1	1	1	1				

**Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни
«Регіональне лісівництво» (заочна форма навчання)**

Поточний (модульний) контроль									Індивідуальне завдання	Бали за науково-дослідну роботу	Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1 (15 балів)			Змістовий модуль 2 (25 балів)								
Кількість балів за теми	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	20	10	30	100
в т.ч. за видами робіт:	5	5	5	5	5	5	5	5				
практичні заняття	4	-	-	4	-	-	-	-				
виконання СРС	1	5	5	1	5	5	5	5				

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на *семінарських заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Регіональне лісівництво» – 70. Бали розподіляються наступним чином:

1. Систематичність та активність роботи на семінарських заняттях оцінюється в 4 бали:
 - а) відповідь з питань семінарів / виконання практичних завдань – 2–3 бали:

б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 1 бал.

2. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1 бал:

а) складання тематичних флеш-карт – 0,5–1 бал;

б) підготовка презентації – 0,5–1 бал.

3. Модульний контроль містить 30 тестів, відповідь на кожен з яких оцінюється в 0,5 балів (0,5 × 30 тестів) – 15 балів.

Заохочувальні бали – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах – 1–10 балів; публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1–10 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Підсумковий контроль.

Форма проведення підсумкового контролю з дисципліни «Регіональне лісівництво» є комбінованою: передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово на один комплект із десяти тестових завдань. Повна та вичерпна відповідь на кожне з питань оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів. За 1 правильно вирішене тестове завдання студент отримує 1 бал.

Загалом під час іспиту студент може отримати 30 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. Методичне забезпечення

1. Конспекти лекцій, методичні розробки до проведення практичних занять, навчальні посібники, нормативні документи, ілюстративні матеріали.
2. Адаменко С.А. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт студентам заочної форми навчання з дисципліни «Регіональне лісівництво» Умань. УНУС, 2024. 9 с.
3. Адаменко С.А. Методичні вказівки для виконання практичних робіт з дисципліни «Регіональне лісівництво» Умань. УНУС, 2023. 27с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Мазепа, В. Г., Турко, В. М., Сірук, Ю. В., Курбет, Т. В. Регіональне та соціальне лісівництво : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Житомир, 2023. 137 с.
2. Мазепа, В. Г., Новак, А. А. Регіональне лісівництво : підручник. Львів : Сполом, 2023. 182 с.
3. Правила рубок головного користування в лісах України. – К., 1995. – 16 с.
4. Правила рубок, пов'язаних з веденням лісового, та інших рубок. К., 1996 10 с.
5. Свириденко В.Є., Швиденко А.Й. Лісівництво. К.: Сільгоспосвіта, 1996. 312 с.
6. Швиденко А.Й., Остапенко Б.Ф. Лісознавство: Підручник. Чернівці: Зелена Буковина, 2001. 352 с.

Допоміжна

1. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. Підручник. К.: Арістей, 2004. - 544 с.
2. Свириденко В.С., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. Підручник. К.: Арістей, 2008. 544 с.
3. Свириденко В.С., Киричок Л.С., Бабіч О.Г., Практикум з лісівництва. Навчальний посібник - К.: Арістей, 2008. 414 с.
4. Свириденко В.С., Швиденко А.И. Лісівництво. Підруч. К: Сільгоспосвіта, 1995. 364с.
5. Лісовий кодекс України. Закон України №3404-ІУ 13 березня 2006 р.
6. Clark, P. W., et al. (2024). Forest assisted migration and adaptation plantings in the face of climate change. *Frontiers in Forests and Global Change*, 7. <https://doi.org/10.3389/ffgc.2024.1386211>
7. Жежкун, І. М., & Жежкун, А. М. Динаміка обсягів рубок та відтворення лісів в Україні. *Лісівництво і Агролісомеліорація*, № 144, 2024.

Електронні ресурси

1. Enpi East Fleg : веб-сайт. URL: <http://www.enpi-fleg.org>
2. Forest. Ru *справочник российских лесов* : веб-сайт. URL: <http://www.forest.ru>
3. Полная энциклопедия *справочник для студентов* : веб-сайт. URL www.polnaja-jenciklopedija.ru
4. Stiftung Unternehmen Wlad : веб-сайт. URL
5. Deutscher Forstverein e.V. : веб-сайт. URL <http://www.forstverein.de/>

16. Зміни у робочій програмі в 2025 році.

1. У модуль 3 було додано практичну роботу «Особливості ведення лісового господарства за умов радіоактивного забруднення та у лісах природно-заповідного фонду України».
2. У інформаційні ресурси були додані інтернет-джерела з новітніми навчальними матеріалами.